

འབྲོག་བྱུལ་མི་དམངས་ཀྱང་རྩེའི་ཐོན་
སྐྱེད་ཏོས་ཀྱི་ཕྱིས་གཉེར་བྱ་བ་

མཚོ་ལོན་མི་དཀའ་དཔེ་སྟར་ཁང་

འབྲོག་ཁུལ་གྱི་དམངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལོ་ལོ་

ཏོག་གི་ཕྱི་ལོ་ལོ་ལོ་

ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

འཇིག་ཁམ་མི་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལྷན་པ

བསྐྱུར་མཁན་རྟོ་རྩེ་ཆོ་འཛིན་དང་ལུ་ལྷན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་

འཇིག་ཁམ་མི་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལྷན་པ

འཇིག་ཁམ་མི་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལྷན་པ

འཇིག་ཁམ་མི་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལྷན་པ

དེ་ལ་རེ་སྒྲིག་0. 46

牧区人民公社生产队会计 (藏文)

中国人民银行青海省分行编

多吉才郎 李成文翻译

青海民族出版社出版

(西宁市西关大街76号)

责任编辑 敖尔甲 封面设计 白 峰

青海省新华书店发行 青海民族印刷厂印刷

开本: 787×1092毫米1/32 印张: 5.375

1980年12月第1版 1980年12月第1次印刷

印数: 1—15,100

统一书号: M4181·1 定价: 0.46元

ཚུལ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་

ཉང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆར་འཛམ་གླིང་གི་སྐབས་ཐེངས་གསུམ་་་་
པའི་ཐོག་ཏུ་, 1979 ལོ་ནས་བཟུང་ཞི་ཉང་ཡོངས་ཀྱི་བའི་གནད་ས་དེ་་་་
སྒྲིལ་པ་དང་ཕྱགས་ཀྱི་དང་རབས་ཅན་དུ་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་
སྒྲི་བའི་གནད་འཁེལ་གནད་ཡོད་。 ར་ཆོའི་མ་དུ་དུ་བཤམས་ཡོད་པའི་
ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་, རྒྱ་བས་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་མཐོ་གསུམ་ལྷུ་ར་
ཀྱིས་ཞིང་ཕྱགས་ལས་ཐོན་ཞིང་གོང་སྒེལ་དུ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ཡིན་。

ཐོན་ཞིང་ཉོས་ནི་མི་དམངས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ཞིབ་ཅིས་ཕྱི་ཁག་གཙོ་བོ་ཡིན་。
ཕྱགས་ལས་ཐོན་ཞིང་ལྷུ་ར་དུ་གོང་འཁེལ་དུ་གཏོང་བ་དང་, ཕྱགས་ལས་དེ་
དེ་མ་བཞིན་དང་རབས་ཅན་མ་དོན་འཁུར་བྱེད་ན་, ཐོན་ཞིང་ཉོས་ཀྱིས་ཁེས་
བར་དུ་བདག་གཉེར་དོད་མ་གྱི་ཆུ་ཆད་འབད་བཙོན་གྱིས་མཐོར་འདེགས་་་་་
བྱས་ནི་, དཔལ་འཕྱོར་ཞིབ་ཅིས་ཕྱིང་པ་ལག་བརྟུང་དང་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་
མན་འབྲས་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱས་ནས་, བོར་དོན་ཅིས་གཉེར་གྱི་ལམ་ཕྱགས་
འཛམ་གླིང་དང་ཆ་ཆད་དུ་གཏོང་དགོས་。 མིག་ཁྱར་རང་ཞིང་གི་འཕྱོག་
ཁུལ་མི་དམངས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ཐོན་ཞིང་ཉོས་ཀྱི་ཅིས་གཉེར་ལམ་ཕྱགས་ཆ་མི་ཆད་
བ་དང་, ཞིབ་ཅིས་ཀྱི་ནང་དོན་གཅིག་མཐུན་མིན་པའི་ཞིབ་ཀྱིས་, ཐོན་
ཞིང་ཉོས་ཀྱི་དཔལ་འཕྱོར་ཕྱིང་སྒྲིའི་གནས་ཚུལ་དུས་ཐོག་དང་, ཕྱགས་
ཡོངས་, ཡང་དག་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ནས་ཤེས་མི་བྱུང་བས་, དེས་ནི་འཕྱོག་
ཁུལ་དུ་ཉང་གི་དཔལ་འཕྱོར་མིང་རྒྱས་སྒྲིའི་གསལ་བཤམ་བྱེད་པར་གནད་

པདད་, གྲུ་མེའི་འཕྲོག་པ་རྒྱལ་སྐྱེ་གྱི་མེའི་གསལ་པོར་ལུགས་གྱི་རྒྱུར་པ་མཚན་
རང་པ་ཞིན་སྐྱུ་ལ་མེད་ཀྱིད་པར་གནོད་པ་འཕེལ་སྐྱེ་པ་ཡིད་。

འཕྲོག་ཁུལ་མི་དཔངས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ཐོན་ཆེད་རྟོག་ཀྱི་རྟོག་རྟོག་ཅིས་.....
གཉེ་ར་གྱི་བྱ་བ་ལེགས་སྒྲུབ་ཡོང་བར་རྟོགས་རམ་དང་, དཔལ་འཕྲོར་རྟོག་
དཔ་གྱི་ཚུ་ཚད་ཐེ་མ་ཐོར་གཏོང་ཆེད་ཏུ་, ང་ཚོས་ཁྱིམ་ན་གས་སྤྱད་དང་,
ཀྱང་ཐོའི་མི་དཔངས་དེ་ལྟ་ཁྲུང་གིས་བྱ་བ་ལྔ་གས་བྱས་པའི་བྱུང་ཡོངས་.....
ཐོན་ཆེད་རྟོག་ཀྱི་ཅིས་གཉེ་ར་ཕྱི་ལོ་ཐོན་གཅིག་སྒྲུབ་ལག་ལེན་ཆེད་ལྟ་ལོ་བས་མ་.....
འཆར་དང་, འབྲེལ་ཡོད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་གཏན་འཁེལ་གཞིར་བཟུང་ནས་,
བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་བརྒྱད་དེ་, རང་ཁྱིམ་གི་གནས་ཚུལ་དངོས་
དང་སྒྲིལ་ནས་«འཕྲོག་ཁུལ་མི་དཔངས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ཐོན་ཆེད་རྟོག་ཀྱི་ཅིས་».....
གཉེ་ར་བྱ་བ་»ཞེས་པའི་དཔེ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གས་ནས་, ཁྱིམ་ཆེན་ཡོངས་
ཀྱི་འཕྲོག་ཁུལ་མི་དཔངས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ཐོན་ཆེད་རྟོག་ཀྱི་ཅིས་གཉེ་ར་གཅིག་སྒྲུབ་
ཀྱི་ལམ་ལུགས་བྱེད་ཆེད་ཏུ་མ་ཟད་, རྟོག་ཆེན་དང་རྟོག་ཆུང་གི་ཅིས་གཉེ་ར་
པ་གསོ་སྤྱད་བྱེད་པ་དང་ཅིས་གཉེ་ར་བྱུང་ཡོངས་པ་མོལ་སྒྲུབ་འདོན་སྤྱོད་
བྱས་པ་ཡིན་

[illegible]

1979 ལོའི་ཟླ་ 10 པར་

དཀར་ཆག

ལུ་དང་པོ་ ཅིས་གཉེར་བྱ་བའི་རྣམ་བཞད་མདོར་བསྡུས་	1
ས་བཅད་དང་པོ་ ཅིས་གཉེར་བྱ་བྱིད་ལས་	1
ས་བཅད་གཉིས་པ་ ཅིས་གཉེར་བྱ་བའི་ནང་དོན་	4
ས་བཅད་གསུམ་པ་ ཅིས་གཉེར་བྱ་བའི་ལས་འགན་	11
ས་བཅད་བཞི་པ་ ཅིས་གཉེར་བྱིད་ཐབས་	14
ལུ་གཉིས་པ་ ཅིས་གཉེར་ཐེ་ཆན་	20
ས་བཅད་དང་པོ་ ཅིས་གཉེར་ཐེ་ཆན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་	20
ས་བཅད་གཉིས་པ་ ཅིས་གཉེར་ཐེ་ཆན་འདྲེགས་པ་	22
ས་བཅད་གསུམ་པ་ ཅིས་གཉེར་ཐེ་ཆན་ཡང་དག་པར་བཤིང་སྤྱོད་བྱིད་ དཀོས་	31
ལུ་གསུམ་པ་ མྱོར་མོ་དང་དངོས་རྣམས་གཏོང་ཡོང་གི་ཅིས་ཐོ་འགོད་ ཐབས་	35
ས་བཅད་དང་པོ་ མྱོར་མོ་དང་དངོས་རྣམས་གཏོང་ཡོང་གི་ཅིས་ཐོ་ འགོད་ཐབས་དེ་ལག་ལེན་བྱིད་དཀོས་དོན་ཅི་ ཡིན་	35
ས་བཅད་གཉིས་པ་ མྱོར་མོ་དང་དངོས་རྣམས་ཀྱི་གཏོང་ཡོང་ཅིས་ཐོ་ འགོད་ཐབས་ཀྱི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་	36
ས་བཅད་གསུམ་པ་ མྱོར་མོ་དང་དངོས་རྣམས་གཏོང་ཡོང་གི་ཅིས་ཐོ་ འགོད་ཐབས་ཀྱི་ཚ་བའི་ཐིག་ལས་	39

ལེའུ་བཞི་པ འཛིན་མིག 41

ས་བཅད་དང་པོ འཛིན་མིག་གི་རིགས་དང་ཐེད་སྒྲིད་བྱེད་
ཐབས 41

ས་བཅད་གཉིས་པ འཛིན་མིག་ལ་ཞིབ་བཞེད་དང་བདག་དམ་
བྱེད་པ 50

ལེའུ་ལྔ་པ ཚིས་ཐོ་..... 52

ས་བཅད་དང་པོ ཚིས་ཐོ་བྱེད་ལས་དང་ཚིས་ཐོ་བཟོ་
སྒྲུབས 52

ས་བཅད་གཉིས་པ ཚིས་ཐོ་འགོད་བའི་བྱ་རིམ་དང་སྒྱུར་བཅང་གི་
གཏན་འཁེལ..... 64

ལེའུ་དྲུག་པ ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་འཛུར་བྱེད་སྐོར་གཙོ་བོའི་ཞིབ་ཚིས་ ... 71

ས་བཅད་དང་པོ དུལ་ལོར་ལ་དུལ་གྱི་ཞིབ་ཚིས 71

ས་བཅད་གཉིས་པ རྒྱལ་ས་ལས་ཐོན་རྒྱས་དང་ཞིང་ལས་ཐོན་རྒྱས་
དངོས་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་ཞིབ་ཚིས 73

ས་བཅད་གསུམ་པ གཏན་འཇགས་རྒྱ་རྒོར་གྱི་ཞིབ་ཚིས 76

ས་བཅད་བཞི་པ རྒྱལ་ས་རྩོག་གསོ་སྒྱུར་གི་ཞིབ་ཚིས 80

ས་བཅད་ལྔ་པ ཡོང་སྐོ་དང་འགྲོ་སྐོ་རྒྱ་ཚོགས་དང་ཐུལ་དུལ་གྱི་
ཞིབ་ཚིས..... 84

ས་བཅད་དྲུག་པ སྤེར་ལེན་རྒྱ་ཚོགས་དང་དུལ་བྱན་གྱི་ཞིབ་
ཚིས 88

ས་བཅད་བདུན་པ ལ་དུལ་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཚིས 91

ལེའུ་བརྒྱན་པ རྣམ་ཆད་བཞག་ནས་རྩོམ་ཚིས་རྒྱག་པ་དང་ཚིས་ཐོ་བྱེད་

ལེབ་དང་པོ་ ཅིས་གཉེས་བྱ་བའི་ཆམ་བཤད་

མ་དོར་བཟུས

ས་བཅད་དང་པོ་ ཅིས་གཉེས་བྱ་བྱེད་ལས

ཅིས་གཉེས་པ་ཅིས་ཐོ་ཡང་ཐེས་པ་ཡིན། དེ་ནི་དུལ་ལོར་གྱི་ཆམ་པ་
དེས་ཐོ་མི་ཐུན་པ་འདི་སྐོ་ནས་ད་པལ་འཁྱོད་ཀྱི་བྱ་མི་མ་ཆོན་པ་དང་དེར་ལྟ་
ཞིབ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ། ད་པལ་འཁྱོད་དོ་དམ་བྱེད་པའི་
ཆམ་མིག་ཅིག་ཀྱང་ཡིན། རྩོམ་གསལ་མིང་ལྷགས་ཀྱི་ད་པལ་འཁྱོད་ཐད་ལ་
ཅིས་གཉེས་བྱ་བ་འདི་གལ་ཆེན་ཡིན་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལ། མ་ར་ཁེ་སིས་“བྱ་མི་
དེ་རྩོམ་གསལ་གྱི་གཞི་ཁྱོན་རྩ་ལ་ཅི་ཅམ་བྱས་ན། དེ་ཅི་མ་གྱིས་མི་སྐོར་ཐོ་
ན་མི་རང་བཞིན་དེ་མེད་པར་འགྱུར་འཁྱོད་པས། བྱ་མི་ཆོད་འཁྱོན་དང་
འདུ་ཤེས་ཀྱི་པ་སྐོར་མས་བྱེད་པའི་ཅིས་ཐོ་ནི་དེ་ཅི་མ་གྱིས་ད་ཤོས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་”
ཡིན། དེར་བརྟེན། ཅིས་ཐོ་དེ་མ་ཅི་མིང་ལྷགས་ཀྱི་ཐོན་ཆེད་ལ་ལག་ཤེས་
པ་ཐོ་ལས་དང་ཞིང་པའི་ཐབས་ཐོར་གྱི་ཐོན་ཆེད་ལས་ཀྱང་ད་ཤོས་གལ་ཆེ་བ་.....
དང་། རྩི་ལ་ད་པར་བའི་ཐོན་ཆེད་ལ་མ་ཅི་མིང་ལྷགས་ཀྱི་ཐོན་ཆེད་ལས་ཀྱང་
ད་ཤོས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་”ཞེས་གསུང་ཚུངས་པ་ཡིན། (མི་དམངས་དཔེ་ཁྱུར་.....
ཁང་གིས་ 1975 ལོ་བཟུན་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི་མ་ར་ཁེ་སིས་《མ་ཅི་མ་ཆམ་བཤད་》
དེ་བ་གཉེས་པའི་ཐོག་དོན་ 152 ཐོག་ན་གསལ།)། མ་ར་ཁེ་སིས་འདིར་གསུང་

བའི་སྒྲིལ་དབང་བའི་ཐོན་སྐྱེད་ཐེང་བ་དེ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་སྒྲིལ་དབང་བའི་
 ལམ་ལུགས་ཐང་གཞི་བྱེད་པའི་སྒྲིཛ་གས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་དེ་ཡིན་
 འཕྲོག་ཁུལ་མི་དམངས་ཀྱང་ཕེད་ཐོན་སྐྱེད་ཉོ་སྤྱོད་སྒྲིཛ་གས་རིང་ལུགས་ཀྱི་
 དལ་སྒྲིལ་མང་ཆོགས་སྐྱེད་མིང་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རྩ་
 འཛུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མ་རེ་མེས་ས་བརྟན་པའི་སྒྲིལ་དབང་བའི་ཐོན་
 སྐྱེད་རང་ཡིན་ ཐོན་སྐྱེད་ཉོ་སྤྱོད་ཆེས་གཤེར་བྱ་བ་ནི། མི་དམངས་ཀྱང་
 ཕེད་པ་དག་གཤེར་དོད་མ་བྱ་བའི་སྒོར་གྱི་ཆ་གས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེད་
 མིང་དཔལ་འབྱོར་ལ་དོད་མ་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་གལ་ཆེན་ཞིག་གྱང་རེད་
 ཐོན་སྐྱེད་ཉོ་སྤྱོད་ཆེས་གཤེར་བྱ་བ་བརྒྱབས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐོན་
 སྐྱེད་ཉོ་སྤྱོད་པ་དག་གཤེར་དོད་མ་བྱེད་པ་ཡོད་ཆད་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཉོ་སྤྱོད་ཐོན་
 སྐྱེད་དང་བསྐོ་བཤའ་། བརྗེ་རེས་། འཛད་སྤྱོད་བཅས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་དང་སྐྱེད་མིང་། མི་སྡེ་རབ་ཅས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཁོ་
 སུ་ཡང་དག་པར་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་མིང་དཔལ་འབྱོར་
 བརྟན་ཆགས་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོད་པ་བཅས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད་

ད་ལྟ། ད་ཆོན་དེང་རབས་ཅན་བཞི་མངོན་འབྱུང་བྱེད་པའི་ཆད་རེ་
 འཕྲོགས་སུ་གཏོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ལ་སླེབས་ཡོད་པ་
 ཡིན་ ལུགས་ལས་དེང་རབས་ཅན་དུ་མངོན་འབྱུང་བྱེད་དཔོན་ན། རེས་
 བར་དུ་ཆོན་རིག་གི་དོད་མ་ལམ་ལུགས་ཞིག་འཛུགས་དཔོན་ཞིང་། དཔལ་
 འབྱོར་གྱི་ཞིབ་ཆེས་ནན་ཏན་གྱིས་ལག་བརྟན་བྱེད་དཔོན་ དེའི་སྤྱིར་ཐོན་
 སྐྱེད་ཉོ་སྤྱོད་ཆེས་གཤེར་བྱ་བར་ལུགས་སྒོན་དང་མཐོར་འདེགས་ཆེན་པོ་ཞིག་

ཡོད་བ་བྱས་ནི། དེའི་བྱེད་ལས་འདོན་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་སྒྲིབ་བྱ་
 བཅོམ་ན། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་ལྟ། འཕྲོག་ཁུལ་གྱི་ཐོན་ཕྱིན་ཏོས་ནི་མི་
 དམངས་ཀྱང་ཕྱི་འཁོར་གཞི་རིམ་ཞིབ་ཅིས་སྡེ་ཁག་ཡིན་པ་དང་། ཐང་ཀར་
 ཐོན་ཕྱིན་ཅུ་འཇུག་སྐྱེད་པ་དང་བཞོ་བཤའ་བྱེད་པའི་གཞི་རིམ་སྡེ་ཁག་ལྟ་ལྟ་
 ཡིན། གཞི་རིམ་སྡེ་ཁག་ཅིག་ལ་མཚོན་ན་སྒྲིབ་བཅོམ་དུ་འཇུག་ཅི་ལ་པ་བཅུ་
 སྐྱེ་ཁ་ཤིང་དང་། ཕྱི་ཡོན་བཅུ་ཕྱག་སྐྱེ་ལ། སྐྱེ་ལས་ཐོན་ཕྱིན་སྐྱེ་ཁ་ཤིང་
 བས་ཁྱི་སྐྱེ་ཁ་ཤིང་དང་། མ་དངུལ་སྐྱི་བཅུ་ནས་ཉི་ཤུའི་བར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 ཞིང་། སྐྱེ་མོང་དཔལ་འཕྱོར་རྒྱ་ཆད་མེད་པར་འཕེལ་རྒྱས་དང་། མ་
 དངུལ་གསོག་འཛོག་ཉིན་རེ་བཞིན་རེ་མང་དུ་འཕེལ་བཞིན་ཡོད། ཐོན་
 ཕྱིན་ཏོས་ཀྱི་ཅིས་གཉེར་བྱ་བ་བརྒྱབ་སྐྱོང་བ་བཟང་ཚེ། ཐོན་ཕྱིན་ཏོས་ཀྱི་
 དཔལ་འཕྱོར་བྱེད་སྐྱོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དག་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་དེར་
 ལྟ་ཞིབ་བྱེད་སྐྱོབ་པས་། མ་དངུལ་སྐྱོ་ཆོག་སྐྱོ་དམ་ལེགས་པོར་བྱས་ཤིང་།
 མ་དངུལ་མེད་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱས་ཆད་རེ་མཐོང་གཏོང་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་མོང་གི་རྒྱ་
 རྒྱ་ལ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་དང་རྒྱ་ལ་སྐྱོབ་དང་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་སྐྱེ་ལས་ལ་བཅི་སྐྱོབ་
 བྱེད་རྒྱ། ཐོན་ཕྱིན་ཐོན་རྒྱ་ལ་སྐྱོབ་པ་འདྲི་དང་། མང་ཡོད་གཏོང་ཁྱེད་
 བྱས་ནས་སྐྱེ་ལས་ལས་ཐོན་ཕྱིན་མོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་སྐྱོར་ཆད་རེ་ལྟ་ལྟ་
 མཚོགས་སྐྱོབ་བཅོམ་སྐྱོ་ཕྱི་ཡོན་གྱི་འཚོ་བའི་རྒྱ་ཆད་རེ་མཐོང་གཏོང་བར་ཞབས་
 འདགས་ལྟ་དགོས།

དེ་ལས་རྒྱ་ལ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་ཀྱི་ཅིས་གཉེར་བྱ་བ་བརྒྱབ་སྐྱོང་བ་
 པ་མི་ལེགས་ཤིང་། རྒྱ་ལ་སྐྱོབ་པ་ལས་སྐྱེ་ལས་མེད་པ་དང་ཅིས་ཐོ་ཅང་རྒྱ་ལ་

འཛིན་ཡིན་པ་, དཔལ་འཕྱོར་གྱི་ཞིབ་ཚིག་གི་རྒྱལ་པ་དང་ཐོན་ཆེད་ཀྱི་ལ་
 གནས་ལ་ཚིག་གི་རྒྱལ་པ་བཅས་ཕྱེད་པ་ཡིན་ན་, མི་ཁྱེད་ཤམ་གྱི་ག་གིས་སྒོ་ག་
 ར་རྒྱ་ཁྱེད་དང་ཁེ་ལོག་ཆོད་ལོག་ཕྱེད་པ་འི་གོ་སྐབས་འཆོལ་བར་བཅུག་པ་འི་
 ཐོག་, ཐོན་ཆེད་ལ་ཕྱེད་ཡང་ཡོད་སྟོ་མི་འཕེལ་བ་དང་ལང་ལས་བྱས་བྱུང་ལང་
 འབབ་མེད་པ་, བསོ་བཤའི་ཐོག་ལ་ཁ་བཤད་ལག་བརྟར་ཕྱེད་མི་སྤྱད་པ་འི་
 རྒྱུ་ཆེལ་འབྱུང་ངེས་པས་, རྒྱ་ཆེའི་འཕྱོག་པ་ལང་ཆོག་སྤྱི་ཁྱིམ་གསལ་འདྲ་
 རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུར་བཆོན་རང་བཞིན་ལ་གནོད་པ་ཐེབས་མིད་པ་དང་, ཐུན་
 མོད་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་བརྟན་ཆགས་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོད་པར་དཔྱད་ལུགས་
 ཐེབས་ངེས་པོ་དེ་
 དེའི་རྒྱུན་གྱིས་, ཐོན་ཆེད་ཉོས་ཀྱི་ཚིག་གཉེར་བྱ་བ་
 ལོགས་སྤྱད་བྱས་ནས་, ཚིག་གཉེར་བྱ་བས་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་བྱ་ལ་མཆོན་
 པ་དང་དེར་རྒྱ་ཞིབ་ཕྱེད་པ་འི་ཕྱེད་ལས་གང་སྤྱད་ཅི་སྤྱད་གྱིས་འདོན་ཐོན་ཕྱེད་
 པ་དེ་ནི་, ཐུགས་ལས་ཐོན་ཆེད་ཐོད་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ར་ཆད་རེ་
 བཅོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་, ཐུགས་ལས་དེད་རབས་ཅན་མདོན་འབྱུར་
 ཕྱེད་པ་བཅས་ལ་དོན་སྤྱིར་ཉུ་ཅང་གསལ་ཆེན་ཡོད་པ་པོ་དེ་

ས་བཅད་གཞིས་པ་ ཚིག་གཉེར་བྱ་བ་འི་ནང་དོན

ཐོན་ཆེད་ཉོས་ཀྱི་ཚིག་གཉེར་བྱ་བས་མཆོན་པར་ཕྱེད་པ་དང་རྒྱ་ཞིབ་
 ཕྱེད་དཀོས་པ་འི་ནང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་, དེ་ནི་ཚིག་གཉེར་མི་རྒྱ་ཆོད་མས་
 ཐོག་ལས་ངེས་པར་དུ་གསལ་པོར་ཤེས་དཀོས་པ་འི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་

ཐོན་ཆེད་ཉོས་ཀྱིས་ཐོན་ཆེད་ལ་བདག་གཉེར་ཕྱེད་པ་འི་ཆེད་དུ་, མ་

དུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ནི། ཐོན་ཆེད་འགུལ་སྒྲོད་གྱི་ཁྲོད་དུ་ངེས་
 པར་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱང་གཞི་ཞིག་ཡིན། ཅིས་གཉེས་ཀྱི་
 བསམ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་པའི་ནང་དོན་ནི། ཐོན་ཆེད་
 བདག་གཉེས་བྱེད་པའི་བྱ་རིམ་ནང་དུ། མ་དུལ་གྱི་ཡོད་ཁུངས་དང་
 གཏོང་ཚུགས་པར་གྱི་འཕར་ཆག་གི་འཕྱར་རྣམས་དང་། དེས་མཚོན་པའི་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུ་ཚོགས་སོགས་ཡིན་ཞིང་། སྤ་ཞིབ་གྱི་དང་ནས་
 བཤད་ན་གཤམ་གསལ་གྱི་ཚུགས་འགའ་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་ཏེ།

གཅིག། མ་དུལ་། ཐོན་ཆེད་ཉོས་གྱི་མ་དུལ་གྱི་ནང་དུ་ལག་
 དུལ་དང་བསགས་དུལ་སོགས་དུལ་ཡོར་མ་དུལ་དང་། ལྷ་ལོར་།
 དངོས་རྒྱས་། ལྷགས་སོག་དང་བཅས་པ་འདུས་ཡོད། ལྷ་ལོར་དང་དངོས་
 རྒྱས་། ལྷགས་སོག་སོགས་འདི་དག་གིས་དངོས་པོ་དོན་མའི་རྣམ་པ་དེ་མདོར་
 བར་མཚོན་པ་ལས་གཞན་། ད་དུང་ངེས་པར་དུ་དུལ་ཡོར་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲུ་
 བསམ་མཚོན་པར་བྱེད་དགོས། ཡིན་ནའང་མ་དུལ་ཐོབ་ཚུལ་གི་འདྲ་བ་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་མ་དུལ་གྱི་ཡོད་ཁུངས་ཟེར་། དེར་ཐོད་སྒྲོད་བྱེད་སའི་འདྲ་བ་
 ཡོད་པ་དེར་མ་དུལ་བཞོལ་ས་ཟེར། མ་དུལ་མདོན་ཚུལ་གི་འདྲ་བ་འདི་
 གཉིས་གྱི་ཐང་ནས་དེ་ཚོའི་གནས་པ་དང་འཕྱར་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་.....
 འདྲེས་དང་ཕན་ཚུན་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་། མ་དུལ་གྱི་ཡོད་ཁུངས་། ཐོན་ཆེད་ཉོས་གྱི་མ་དུལ་དེ་
 ཡོད་ཁུངས་མི་གཅིག་པ་ལྟར་། སྤར་ཡོད་མ་དུལ་དང་བསྐྱིས་པའི་མ་དུལ་
 གཉིས་སྒྲུ་བྱེ་ཆོག་ཏེ།

(1) སྤང་ཡོད་མ་དུལ། དེ་གཙོ་བོ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་རྩིས་ཀྱིས་ལོ་རེ་
 བཞིན་འཐེན་བཞག་བྱས་པའི་གསོག་འཛོག་དང་, རྒྱལ་ཁབ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་
 རྩིས་ཆེན་བཅས་ཀྱིས་སྐྱོན་ཚབ་མི་དགོས་པར་བཏང་བའི་མ་དུལ་སོགས་ལ་
 བཤད་པ་ཡིན། དེ་མ་གཞི་གསོན་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་བྱ་རིམ་ནང་དུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་
 ལས་དང་ཞིང་ལས་, ཞོར་ལས་སོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོང་སྡོད་དང་, ཡོང་སྡོད་
 གཞན་དག་དེ་རྣམས་ཀྱང་བགོ་བཤའ་མ་བྱས་གོང་ལ་སྤང་ཡོད་མ་དུལ་བྱས་
 ཉི་འཁོར་རྒྱལ་བྱས་ཆོག།

(2) བསྐྱེས་པའི་མ་དུལ། དེ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་རྩིས་ཀྱིས་སྤང་ཡོད་མ་
 དུལ་གྱིས་མི་འདར་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་, དུལ་ཁང་ངམ་ཡིད་བརྟན་
 མཉམ་ལས་ཁང་ནས་བྱུང་ས་པའི་སྐྱེས་དུལ་དང་, རྩི་ཡོན་གྱིས་རྩིས་ལ་
 བཞག་པའི་མ་དུལ་, རྩི་མ་ཆིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་པར་སྐྱོད་དགོས་
 པའི་གཞིང་དུལ་སོགས་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

གསུམ་, མ་དུལ་བཀོལ་སྤྱོད། ཐོན་སྐྱེད་རྩིས་ཀྱི་མ་དུལ་ནི་ཐོན་
 སྐྱེད་བྱ་རིམ་ནང་གི་བྱེད་ལས་དང་རིན་ཐང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་མི་
 གཅིག་པ་དང་བརྟུན་ནས་, གཏན་འཇགས་མ་དུལ་དང་རྒྱན་འཁོར་མ་
 དུལ་རིགས་ཆེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཆོག་སྟེ།

(1) གཏན་འཇགས་མ་དུལ། དེ་ནི་གཏན་འཇགས་རྒྱལ་ཁོར་རྩི་
 རྩིང་དུ་བཀོལ་བའི་མ་དུལ་ལ་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་བྱུང་ཚུལ་ནི་རིན་ཐང་
 རྩུང་མ་ཐོ་ཞིང་མེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལོ་ཆ་དུང་ཅུང་རིང་བ་དང་, མེད་སྤྱོད་
 བྱེད་པའི་བྱ་རིམ་ཉིལ་པོའི་ནང་དུ་སལ་ཆེར་སྤང་ཡོད་དང་སྤང་པ་འཛོམས་དེའི་.....

རྣམ་པ་མི་འཇུག་ཞིང་། དེའི་རིན་ཐང་ནི་མེད་སྟོང་བྱེད་པ་འི་བྱ་རིམ་ནང་
 རྣམ་དཔལ་ཐང་བྱས་པ་དང་བརྒྱུན་ནས་། རིམ་གྱིས་ཐོན་སྟེང་བྱས་པ་འི་ཐོན་
 རྣམ་ནང་དུ་འཇུག་འགྲོ་བ་ཡིན། གཏན་འཇགས་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་རིན་ཐང་སྟོ་
 བར་བྱེད་པ་ཚུར་དལ་བ་དང་། གཏན་འཇགས་གྱི་རང་བཞིན་ཚུར་ལྷན་
 པས་། དེར་གཏན་འཇགས་མ་དུལ་ཟེར་བ་རེད། དཔེར་ན་ཁང་པ་
 དང་མཛོད་ཁང་། སྤྲུགས་ལས་གྱི་འཕུལ་ཆས་ཡོ་བྱད་། འགྲིམ་འགྲུལ་ཡོ་
 ཆས་། ལྷག་འཕུལ་རྒྱུ་ལྟ་། ཚུ་མེད་བཟོ་སྐྱུ་སྤྲུག་སྤྲུལ་ལྟ་ཡིན།

(2) རྒྱུན་འཁོར་མ་དུལ། དེ་ནི་རྒྱུན་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་རིན་ཐང་དུ་
 བཀོལ་སྟོང་བྱས་པ་འི་མ་དུལ་ལ་བཤད་པ་རེད། དེའི་བྱེད་ཆོས་ནི་ཐོན་
 སྟེང་གྱི་བྱ་རིམ་ཐོངས་གཅིག་ལ་ཁྱེད་པ་དེས་། ཐང་སྟོན་བྱུང་བའམ་ཡང་
 བ་ཐར་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུར་བ་དེ་ཡིན། དེའི་རིན་ཐང་གི་འཁོར་རྒྱག་
 བཟོགས་པས་། ཐོངས་གཅིག་ལ་ཆང་མ་ཐོན་རྣམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ནང་དུ་
 གནས་འགྲོ་བ་ཡིན། དེར་རྒྱུན་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པས་རྒྱུན་འཁོར་
 མ་དུལ་ཟེར་བ་རེད། དཔེར་ན་སྤྲུགས་སྟོན་གི་གཟན་ཆས་དང་སྤྲུགས་
 སྟོན་གི་སྐྱུ་རྣམས་། སྤྲུགས་ཐོན་དངོས་རྣམས་། བསགས་དུལ་། ལག་དུལ་།
 མཛོད་ཉར་དངོས་རྣམས་དང་དེ་མིན་སྟོན་ཅིས་གྱི་བྱ་རིམ་ནང་དུ་བྱུང་བའི་.....
 བརྒྱ་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་འི་དུལ་སྤྲུགས་སྤྲུལ་ལྟ་ཡིན།

མ་དུལ་གྱི་ཡོང་ཁུངས་དང་མ་དུལ་བཀོལ་སྟོང་ནི་གཅིག་མཐུན་བྱ་
 དངོས་ཀྱི་སྤྲུགས་གཉིས་ཡིན་ལ་། ལྷ་སྤྲུགས་མི་གཅིག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
 མ་དུལ་ལ་ལྷ་ཞིབ་དང་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་མིང་བཏགས་པ་རེད། མ་

དུལ་ཡོང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐོན་ཕྱིན་ཉོས་ཀྱིས་དུལ་དེ་གང་ནས་ཡོང་བ་དང་
ཅི་ལྟར་བཤད་སྟེན་དགོས་པ་གསལ་པོར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། མ་དུལ་
བཞོལ་སྟེན་དེས་ཐོན་ཕྱིན་ཉོས་ཀྱིས་དུལ་གྱི་གྲུ་ཚུལ་དང་བཟུམས་ཚུལ་ཉི་
གང་གི་ཚུགས་ལ་བཞོལ་བ་གསལ་པོར་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

འཁྱིལ་གྱི་མ་དུལ་འཁོར་རྒྱལ། ཐོན་ཕྱིན་ཉོས་ཀྱིས་དུལ་ནི་ཐོན་
ཕྱིན་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་པའི་འགྲུལ་སྟེན་གྱི་བྱ་རིམ་ནང་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་
བར་འཕར་ཆག་གི་འགྲུར་ཕྱིན་གྱིས་བཤད་དང་། དེས་འཁོར་འཁོར་རྒྱལ་བྱེད་
པ་དེ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་དུ་གསོག་འཛིག་དང་ཐོན་ཕྱིན་། བར་བཅོང་བ་
བཞོ་བཤའ་བཅས་པའི་བྱ་རིམ་འཁྱིལ་རྒྱུད་དགོས།

(1) གསོག་འཛིག་བྱ་རིམ། ཐོན་ཕྱིན་བྱེད་མགོ་མ་ཚུགས་ཤིང་
ཏུ། ཐོན་ཕྱིན་རྒྱན་ལྟ་ཡོང་བར་ཁག་ཐེག་བྱེད་ཆེད་། ཐོག་མ་རྒྱུང་ས་
ཆད་དེས་ཅན་གྱི་སྒྲོར་མོ་དང་དངོས་རྒྱས་གསོག་འཛིག་བྱས་ཉི། ཐོན་ཕྱིན་
ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་ཆུང་གཞི་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་
ལག་དུལ་དང་བསགས་དུལ་། གཟན་ཆས་། གཟན་རྩ་། ལྷགས་
རྩོག་གི་སྒྲན་རྩས་། རྒྱན་ཆས་དང་བཅས་པ་གསོག་འཛིག་དང་དེ་མིན་
ལྷགས་ལས་འཁྱུལ་ཆས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་བདག་གཉེས་ཉམས་གསོ་བྱེད་པ་
དང་། ལྷགས་རྩོག་ཁང་ཞིག་གསོ་བྱེད་པ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། བྱ་རིམ་
དེར་གསོག་འཛིག་གི་བྱ་རིམ་ཟེར་བ་ཤིང་།

(2) ཐོན་ཕྱིན་གྱི་བྱ་རིམ། ལྷགས་ལས་ཀྱི་ཐོན་ཕྱིན་གཙོ་བོ་ནི་ལྷགས་
རྩོག་གི་འཛུལ་བཤུང་བདག་གཉེར་དང་ལྷགས་ཐོན་དངོས་རྒྱས་བསྐྱེད་ལེན་བྱེད་པ་